

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dünya Sağlık Örgütü tarafından sigara, “en hızlı yayılan ve en uzun süren salgın” olarak tanımlanmaktadır. Yapılan araştırmalara göre dünya genelinde sigara içicilerinin %84’ü gelişmekte olan ülkelerde yaşamaktadır. Ülkemizde de tütün ürünlerinin kullanımında son yıllarda belirgin bir artış olduğu gözle çarpılmaktadır.

Türkiye İstatistik Kurumu’nun (TÜİK) “Türkiye’de Sağlık Araştırması” 2022 yılı verilerine göre, ülkemizde her yaş grubunda tütün ve tütün ürünü kullanımı hızla artmaktadır. Ancak bunların içinde en belirgin artış 15-24 yaş grubunda görülmektedir. 2010 yılında 15-24 yaş grubunda tütün kullanımı %16.4 iken bu oran 2022 yılında %19.3’e çıkmıştır.

Son yıllarda sigarayı bırakmaya yardımcı olduğu ya da azalttığı kandırmacası ile elektronik sigara ile bunun bir çeşidi olan puff barlar pazarlanmakta, sağlığa zararlı olmadığı yönünde de yanıltıcı şekilde reklamları yapılmaktadır. Bu pazarlama ve reklamların aksine elektronik sigara ve puff barların, sigarayı bırakmaya yardımcı olmadığı, aksine içeriğindeki çok çeşitli kimyasallar nedeniyle insan sağlığına çok ciddi şekilde zarar verdiği uzmanlarca ifade edilmektedir.

Konuyla ilgili meslek oda ve örgütleri tarafından yapılan açıklamalarda; elektronik sigara ve ısıtılmış tütün ürünlerinde, 173 farklı kimyasal bileşik tanımlanmıştır. 189 farklı aromalı sıvı ile gençler hatta çocuklar arasında cazip hale getirilmeye çalışılan puff barların, beyinde bağımlılığı pekiştiren biyokimyasal etki yarattığı belirtilmektedir.

Elektronik sigara ile puff barların, özellikle akciğer ve beyin hücrelerine zarar verdiği, EVALİ (e-cigarette and vaping use associated lung injury) hastalığının, doğrudan elektronik sigaraya bağlı olarak geliştiği, bu hastalığın çok ciddi boyutta bir solunum yetmezliğine neden olduğu ve ölümlü sonuçlandığı ifade edilmektedir.

“Sağlığa Evet Derneği” tarafından, elektronik sigaraların içerisinde 20 sigara karşılığı nikotin olduğu, elektronik sigara ve türevlerinin, kenevir başta olmak üzere başka kimyasalların nefes yoluna çekilmesi için de kullanıldığı, çeşitli baharat, tatlandırıcı ve aromaların akciğere ciddi hasar verebildiği, daha önceden başka ülkelerde tespit edilen ciddi akciğer hasarlarının artık Türkiye’de görüldüğü açıklanmıştır.

Basına yansıyan açıklamalarda, puff barların nikotinin en etkili, en bağımlılık yapıcı araçlarından biri olduğu, kullan-at tipi 16 puff bar elektronik sigara cihazının madde sıvısının incelendiği bir araştırmada, 126 tatlandırıcı kimyasal madde saptandığı, bunlardan 16’sının yoğunluğunun 1mg/ml’den fazla olduğu ve bu sıvıların hücre üzerine zehir etkisi gösterdiği tespit edilmiştir. Elektronik sigara ve türevleri, akciğer ve beyin hücrelerine verdiği zararların yanı sıra, damar duvarının en işlevsel ve endotel diye tanımlanan en iç tabakasına da zarar vermektedir.

Ülkemizde elektronik sigara ve türevleri ile ilgili olarak 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkındaki Kanun’un ikinci maddesindeki; “Tütün içermeyen ancak tütün mamulünü taklit eder tarzda kullanılan her türlü nargile ve sigara, tütün ürünü kabul edilir” düzenlemesi ile elektronik sigaraların

da tütün ürünü sayılmış, 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'nun 11'inci maddesindeki; " Bu Kanun uyarınca el konulan ve ambalajlarında kamu kurumlarınca uygulanan bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaret bulunmayan tütün mamulleri, etil alkol, metanol, alkollü içkiler, makaron ve yaprak sigara kâğıdı ile ilaç, ilaç hammaddeleri, ilaç hammaddesi içeren ürünler, tıbbi cihaz ve malzemeler, ısıtılarak ya da yakılarak tüketilen ve nikotin içersin içermesin tütün mamulünü taklit eder tarzda kullanılan elektronik sigara ve elektronik nargile dahil her türlü mamul ve bu mamullerin tüketiminde kullanılan elektronik cihaz, aksam, yedek parça ve solüsyonlar el koyan idarelerce numune alınmak veya numune alınması mümkün olmaması halinde ayırt edici bilgilerin tespiti yapılmak suretiyle tufanağa bağlanarak imha edilir" düzenlemesi ile elektronik sigaranın ithalatı yasaklanmıştır.

5 Şubat 2020 tarihli, Resmî Gazetede de 2149 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararı ile "Elektronik Sigara ve Benzeri Cihazlar ile Bazı Tütün Mamulleri ve Tütün Mamulünü Taklit Eder Tarzda Kullanılan Mamullerin İthaline İlişkin Karar" yayımlanmıştır. Bu karar ile elektronik sigara, aksam, yedek parça ve solüsyonlarının ithali yasaklanmıştır.

Ülkemizde elektronik sigara üretimi ve ithalatı yasaklanmış olmasına rağmen elektronik sigara ve puff barlar, kolay erişilebilir durumdadır. Bu ürünler, 65'in üzerinde internet sitesinden yasa dışı şekilde satılmakta, bu alışverişlerde, kredi kartı, online, kapıda ya da havale ile ödeme gibi seçenekler sunulmaktadır. Bunun dışında bazı bakkal ve dükkanlarda da elektronik sigara ile puff barlar satılmaktadır. Yani ülkemizde elektronik sigara ve puff barlara erişim her yaş grubu için son derece kolaydır.

Kullanımı hızla yayılan, içeriğindeki tatlandırıcı malzemelerle çocuk ve gençler açısından cezbedici, barındırdığı nikotin açısından ileri düzeyde bağımlılık yapan bu maddeler halk sağlığını açısından çok ciddi bir tehdit oluşturmaktadır. Bu nedenle acilen önlem alınması gerekmektedir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle, üretimi ve ithalatı yasak olmasına rağmen elektronik sigara ve puff barların ülkemizde hızlı bir şekilde yayılmasının nedenleri ile bu nedenleri ortadan kaldıracak tedbirlerin belirlenmesi, elektronik sigara ile puff barların kullanımının engellenmesi konusunda alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Ömer Fethi Ösner

Adana

S. SUCU
SİBEL SUCU
TRABZON

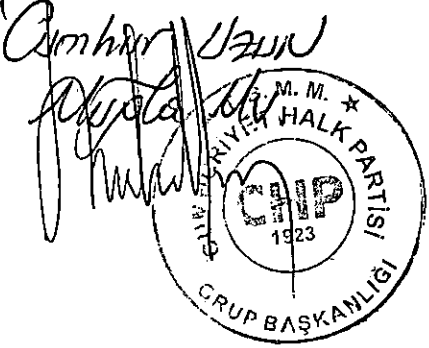
Deniz YÜCEL
İzmir Milletvekili

HAZUR ÖZGÜR YILDIZLI
KOCAELİ

Nezdi GÜNDOĞDU
KIRILARCI MY

ANKA STR

Seçim TANRIKULU
Diyarbakır MY.

ÖZET

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) "Türkiye'de Sağlık Araştırması" 2022 yılı verilerine göre, ülkemizde her yaş grubunda tütün ve tütün ürünü kullanımı hızla artmaktadır. Ancak bunların içinde en belirgin artış 15-24 yaş grubunda görülmektedir. 2010 yılında 15-24 yaş grubunda tütün kullanımı %16.4 iken bu oran 2022 yılında %19.3'e çıkmıştır.

Son yıllarda sigarayı bırakmaya yardımcı olduğu ya da azalttığı kandırmacası ile elektronik sigara ile bunun bir çeşidi olan puff barlar pazarlanmakta, sağlığa zararlı olmadığı yönünde de yanıltıcı şekilde reklamları yapılmaktadır. Bu pazarlama ve reklamların aksine elektronik sigara ve puff barların, sigarayı bırakmaya yardımcı olmadığı, aksine içeriğindeki çok çeşitli kimyasallar nedeniyle insan sağlığına çok ciddi şekilde zarar verdiği uzmanlarca ifade edilmektedir.

Konuyla ilgili meslek oda ve örgütleri tarafından yapılan açıklamalarda; elektronik sigara ve ısıtılmış tütün ürünlerinde, 173 farklı kimyasal bileşik tanımlanmıştır. 189 farklı aromalı sıvı ile gençler hatta çocuklar arasında cazip hale getirilmeye çalışılan puff barların, beyinde bağımlılığı pekiştiren biyokimyasal etki yarattığı belirtilmektedir.

Elektronik sigara ile puff barların, özellikle akciğer ve beyin hücrelerine zarar verdiği, EVALİ (e-cigarette and vaping use associated lung injury) hastalığının, doğrudan elektronik sigaraya bağlı olarak geliştiği, bu hastalığın çok ciddi boyutta bir solunum yetmezliğine neden olduğu ve ölümle sonuçlandığı ifade edilmektedir.

"Sağlığa Evet Derneği" tarafından, elektronik sigaraların içerisinde 20 sigara karşılığı nikotin olduğu, elektronik sigara ve türevlerinin, kenevir başta olmak üzere başka kimyasalların nefes yoluna çekilmesi için de kullanıldığı, çeşitli baharat, tatlandırıcı ve aromaların akciğere ciddi hasar verebildiği, daha önceden başka ülkelerde tespit edilen ciddi akciğer hasarlarının artık Türkiye'de görüldüğü açıklanmıştır.

Ülkemizde elektronik sigara üretimi ve ithalatı yasaklanmış olmasına rağmen elektronik sigara ve puff barlar, kolay erişilebilir durumdadır. Bu ürünler, 65'in üzerinde internet sitesinden yasa dışı şekilde satılmakta, bu alışverişlerde, kredi kartı, online, kapıda ya da havale ile ödeme gibi seçenekler sunulmaktadır. Bunun dışında bazı bakkal ve dükkanlarda da elektronik sigara ile puff barlar satılmaktadır. Yani ülkemizde elektronik sigara ve puff barlara erişim her yaş grubu için son derece kolaydır.

Kullanımı hızla yayılan, içeriğindeki tatlandırıcı malzemelerle çocuk ve gençler açısından cezbedici, barındırdığı nikotin açısından ileri düzeyde bağımlılık yapan bu maddeler halk sağlığını açısından çok ciddi bir tehdit oluşturmaktadır. Bu nedenle acilen önlem alınması gerekmektedir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle, üretimi ve ithalatı yasak olmasına rağmen elektronik sigara ve puff barların ülkemizde hızlı bir şekilde yayılmasının nedenleri ile bu nedenleri ortadan kaldıracak tedbirlerin belirlenmesi, elektronik sigara ile puff barların kullanımının engellenmesi konusunda alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

514.. Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
¹ Elvan İzzet GEMİŞ Giresun		
² Cendat AKAY	Karabük mv.	
³ Uğur Bayraktutan	Artvin	
⁴ Gülzer Bicer Koca	Dezli Mv.	
⁵ Ayca Tazkent	Sakarya	
Fahri Özkon	Kırklareli'	
Şenel MULLAĞLU	HATAY	
⁸ İsmail Atakan Ünre	Keana	
⁹ Özgür Ceylan	Gonak kale	
İlhami Öcan AYDIN	Telurdağ Mv.	
¹¹ Mehmet Pahtasız	Gorum	
¹² Edan Aslan	İmra	
Ütku ÇAKIRÖZER Eskişehir Milletvekili		
¹⁴ Askan GENÇ	WYSEN	
15		
16		
17		
18		
19		
20		

